

AI: "Binnentankvaart de meest gereguleerde en gecontroleerde sector van werkend Nederland"

Gedurende een periode van medio september tot december 2006 heeft de Arbeidsinspectie (AI) de binnentankvaart gecontroleerd. **De resultaten zijn opgenomen in het gepubliceerde rapport van de AI.** De AI merkt op dat de binnenvaart één van de meest gereguleerde en gecontroleerde sectoren van werkend Nederland is. Voor een schipper is het dan ook een hele toer om te voldoen aan alle eisen die vanuit (inter)nationale regelgeving op hem afkomen. De veelheid van veiligheids- en voorzorgsmaatregelen, certificaten en protocollen waar men in de binnentankvaart aan moet voldoen, kan een zekere schijnveiligheid in de hand werken. Daarbij gaat het om eisen die verschillende doelen dienen maar die voor een deel ook met elkaar samenhangen of zelfs overlappend zijn.

Het is duidelijk dat de Arbowetgeving van toepassing is op alle schepen die zich op de Nederlandse wateren begeven. Het rapport van de AI vermeldt ook dat de IVW (Inspectie Verkeer en Waterstaat) in de toekomst mogelijk een grotere rol krijgt toebedeeld op het gebied van handhaving van de Arbowetgeving in de binnenvaart. Tijdens de presentatie van de binnentankvaart beleidsvisie 2004 pleitte het CBRB ook al voor het feit dat de huidige handhaving van regelgeving slimmer en efficiënter moet worden geregeld.

Zelfregulering is nooit een vanzelfsprekendheid. Het is absoluut noodzakelijk dat er duidelijke en scherpe normen gesteld blijven worden. Dat is de taak van een overheid en zo moet het ook blijven. Daarbij moet internationale regelgeving het uitgangspunt blijven. Nationale afwijkingen in een internationale markt zijn niet houdbaar. Ook gaat de binnenvaartsector er vanuit dat de overheid de expertise in huis houdt om hierin een belangrijke inhoudelijke rol te spelen. De helft van de Europese binnenvaart vaart immers onder Nederlands vlag. Op veiligheid mag en moet niet worden geconcurrereerd. Het CBRB heeft opdrachtgevers en tussenpersonen ook al in het verleden opgeroepen tot een zodanige prijsvorming dat het vervoer rendabel blijft met borging van veiligheid en kwaliteit.

Meer kennis van stoffen

De AI beveelt de brancheorganisaties aan om de kennis over stoffen, en met name de CRM-stoffen (kankerverwekkende(C)– voor voortplanting giftige(R) en mutagene(M) stoffen) te versterken en daarbij aandacht te besteden aan de schadelijke effecten die deze stoffen op de lange termijn op de gezondheid hebben. Niet alleen acute veiligheidssituaties die samenhangen met het werken met gevaarlijke stoffen, zoals die waarin voorschriften vanuit het ADNR-voorziet – doch ook over de lange termijn gezondheidseffecten dienen beter in beeld te komen bij de schipper en zijn bemanning.

Blootstellingbeoordeling jeugdigen

De AI acht het wenselijk om naast persoonlijke beschermingsmiddelen, ook over maatregelen na te denken die een meer aan de bron gelegen oplossing bieden, zoals technische aanpassingen op de installatie van het schip, waardoor blootstellingsrisico's verder worden gereduceerd. In het bijzonder is het 16- en 17-jarigen verboden om met CRM stoffen te werken ook al is er sprake van een dampretoursysteem. Deze leeftijdscategorie mag niet werken aan of met kuipen, bassins, leidingen of reservoirs waarin zich deze stoffen bevinden. Met overige stoffen, mag wel gewerkt worden mits er deskundig toezicht is.

Risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E)

De AI concludeert dat er meer kennis van de RI&E verplichting noodzakelijk is. Schepen zonder RIE hebben meer tekortkomingen laten zien. Het CBRB heeft vorig jaar een branchebreed erkende RI&E op de markt gebracht voor de aangesloten leden echter deze RI&E is ook beschikbaar gesteld aan de niet georganiseerde binnenvaart en kan besteld worden via Risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E).

European Barge Inspection Scheme (EBIS)

In de binnentankvaart zijn een scala van veiligheidssystemen operationeel. Technische veiligheidssysteem, milieuveiligheidssystemen, sociale veiligheidssystemen, arbozorgsysteem en systemen zoals bijvoorbeeld EBIS. De verschillende systemen vertonen overlap op onderdelen, doch ze vertonen blijkbaar ook witte vlekken aldus de AI.

Handboek Arbozorg Binnenvaart (CD-rom)

Het CBRB geeft een nieuw, geheel geactualiseerd, Handboek Arbozorg Binnenvaart uit. De nieuwe uitgave vervangt de oude, uit 1997 daterende versie en is aangepast aan de sindsdien op vele punten gewijzigde arbowetgeving.

In tegenstelling tot het oude papieren handboek is het nieuwe uitsluitend op CD-ROM verkrijgbaar. Hierdoor is het mogelijk rekening te houden met het feit dat veel bedrijfsrisico's in de binnenvaart deelsector-specifiek zijn. Met name kan ook de - wettelijk verplichte - risicoïnvastigatie en -evaluatie (RIE) veel efficiënter worden uitgevoerd: door de in het handboek opgenomen elektronische vragenlijst in te vullen wordt automatisch een op het bedrijf toegespitst plan van aanpak opgesteld. Het nieuwe handboek is zodoende geschikt voor gebruik op elk soort schip, of het nu een spits, een Kempenaar, een 135 meter schip of een duwboot is, en ongeacht de deelsector (passagiersvaart, containervaart, drogeladingvaart, tankvaart, duwvaart, sleep- en bijzondere transporten).

Mede aanleiding tot de uitgave van het nieuwe handboek is de totstandkoming van een zogeheten BrancheRIE voor de binnenvaart. Op instigatie van het CBRB hebben de sociale partners daarover overleg gevoerd in het voorjaar van 2006. Daarbij is overeenstemming bereikt over een RIE-instrument; inmiddels is ook de erkenning van dit instrument als BrancheRIE voor de binnenvaart aangevraagd.

De status van BrancheRIE biedt een belangrijk voordeel voor ondernemingen die maximaal 25 werknemers in dienst hebben: zij komen bij gebruik van de BrancheRIE in aanmerking voor een verlichte, en dus kostenbesparende, toetsing door hun arbodienst.

(Systeemeisen: geschikt voor een moderne PC met Windows XP of Windows 2000 en uitgerust met een cd-rom speler, 50 MB vrije ruimte op de harde schijf, 256 MB intern geheugen en voor de geboden afdrukmogelijkheden heeft u natuurlijk een printer nodig.)